

Inger Schoonderbeek Hansen, Tina Thode Hougaard og Peter Widell (udg.):
14. Møde om Udforskningen af Dansk Sprog, Århus 2012

Resume:

Syntaktiske labyrinter og semantisk kompatibilitet

Ken Ramshøj Christensen, Johannes Kizach & Anne Mette Nyvad
Aarhus Universitet

En væsentlig del af sprogforståelsen består i parsing – den trinvis tilskrivning af syntaktisk struktur til sproglige stimuli i realtid. Vi har udført en række forsøg der viser at parsing først og fremmest styres af syntaktisk information, sekundært semantisk information (Christensen, Kizach & Nyvad, ms. under review maj 2013). Forsøgene er dels psykolingvistiske eksperimenter, dels spørgeundersøgelser. De psykolingvistiske forsøg benytter sig af en metode der hedder G-Maze, en engelsk forkortelse for grammatisk labyrint, som er en slags *self-paced reading* der går ud på at folk bliver præsenteret for ordpar og løbende skal vælge det ord der passer bedst ind i sætningen. På denne måde opbygges en sætning ord for ord, og der måles responstid for hvert ordvalg. Metoden har vist sig at være bedre end *eye-tracking* til visse undersøgelser. Resultaterne viser at i sætninger hvor et *hv*-element er flyttet ud af en indlejret sætning, fx *Hvilket træ har bestyrelsen vedtaget at fælde?*, indsættes *hv*-elementet midlertidigt som objekt for matrixverbet uanset om det er kompatibelt med verbets semantik (er det sandsynligt at vedtage et træ?). Denne midlertidige analyse laves dog kun hvis den er kompatibel med verbets subkategoriseringskriterier (fx om verbet tager en nominalfrase som objekt eller et sætningskomplement). Med andre ord: I parsing accepterer vi midlertidigt det usandsynlige, men ikke det umulige.